

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru No. 41726/20

Ahmet AKKURT / Türkiye

22 Şubat 2022 tarihinde,

Başkan

Egidijus Kūris,

Hâkimler

Pauliine Koskelo,

Gilberto Felici,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla, Komite olarak toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm), Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan davanın temelinde bulunan, 1973 doğumlu bir Türk vatandaşı olan, Giresun'da tutuklu bulunan ve Mersin Barosuna Bağlı Avukat A. Bozan tarafından temsil edilen Ahmet Akkurt'un ("başvuran") 27 Ağustos 2020 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu 41726/20 no.lu başvuruyu, başvuranın ifade özgürlüğünün ihlal edildiği iddiasına ilişkin şikâyetin, Avrupa İnsan Hakları

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2022. Bu gayri resmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

Mahkemesi nezdinde Türkiye yetkilisi olan Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi Başkanı Hacı Ali Açıkgül tarafından temsil edilen Türk Hükümetine (“Hükümet”) bildirilmesine ve başvurunun geri kalanının kabul edilemez olduğuna karar verilmesini, tarafların görüşlerini dikkate alarak, gerçekleştirdiği müzakerelerin ardından aşağıdaki kararı vermiştir:

1. DAVANIN KONUSU

1. Başvuru, cezaevinde tutuklu bulunan başvuranın aboneli olduğu gazetenin bir sayısına cezaevi idaresi tarafından el konulmasıyla ilgilidir.

2. Olayların meydana geldiği tarihte, başvuran Kayseri Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu bulunmaktaydı.

3. Cezaevi Eğitim Kurulu (“Eğitim Kurulu”), 4 Ekim 2019 tarihinde, başvuranın aboneli olduğunu belirttiği “*Yeni Yaşam*” gazetesini aynı gün ve tarihli baskısının başvurana verilmemesine ve el konulmasına karar vermiştir. Eğitim Kurulu, gazetenin 5. sayfasının içeriğinin, kamu kurumlarını ve görevlilerini hedef aldığı, terörü ve teröristleri övdüğü, Devlete güvensizlik ve Devlete karşı hukuka aykırı eylemleri bir özgüven durumu olarak göstererek, insanları Devlete karşı kin, öfke ve düşmanlığa tahrik ederek kanunlara uymamaya teşvik ettiği, suçu ve suçluyu övdüğü, suç işlemeye teşvik ettiği gerekçesiyle, söz konusu kurumda disiplinsizliğe neden olacağını ve örgütsel faaliyetleri artıracığını ve Ceza İnfaz Kurumunun güvenliğini tehlikeye atan içerik barındırdığını değerlendirmiştir.

4. Bu karara karşı, başvuran tarafından İnfaz Hâkimliği ve Kayseri Ağır Ceza Mahkemesi nezdinde yapılan itirazlar, sırasıyla 18 ve 24 Ekim 2019 tarihlerinde reddedilmiştir.

5. Anayasa Mahkemesi, 17 Haziran 2020 tarihinde, başvuranın cezaevi idaresi tarafından uygulanan ihtilaf konusu tedbir sebebiyle, ifade özgürlüğüne yapılan müdahaleden şikâyet ettiği bireysel başvurusunun

açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle, kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

MAHKEMENİN DEĞERLENDİRMESİ

6. Başvuran, Sözleşme'nin 9 ve 10. maddelerini ileri sürerek, cezaevi idaresi tarafından söz konusu gazetenin bir örneğinin kendisine iletilmesinin reddedilmesi nedeniyle, ifade özgürlüğünün ihlal edilmesinden şikâyet etmektedir.

7. Olayların hukuki nitelendirmesi konusunda takdir yetkisine sahip olan Mahkeme, başvuranın şikâyetinin yalnızca Sözleşme'nin 10. maddesi açısından incelenmesi gerektiği kanaatine varmaktadır.

8. Hükümet, bir kabul edilemezlik itirazını ileri sürmektedir. Hükümet, başvuranın cezaevi idaresi tarafından söz konusu gazetenin örneğinin kendisine verilmesinin reddedilmesi nedeniyle, önemli bir zarara maruz kalmadığını zira ilgilinin bu bağlamda maddi ve manevi bir zarara uğramadığını iddia etmektedir. Hükümet, başvuranın diğer periyodik ve periyodik olmayan gazeteler ve aynı gazetenin diğer baskıları dâhil olmak üzere, diğer birçok iletişim aracı yoluyla bilgi alma imkânının olduğunu ileri sürmektedir. Hükümet ayrıca, başvuranın söz konusu gazetenin bir baskısına el konulmasıyla içeriğine erişme imkânsızlığı nedeniyle, kişisel durumunda ne tür bir zarara maruz kaldığını açıklamadığını belirtmektedir. Hükümet dolayısıyla, ihtilaf konusu tedbirin başvuranın ifade özgürlüğü üzerinde önemli bir etkisi olmadığını değerlendirmektedir. Hükümet ayrıca, Sözleşme ile güvence altına alınan insan haklarına saygının, başvuranın şikâyetinin esası hakkında bir inceleme gerektirmediğini ve söz konusu genel menfaati ilgilendirmediğini iddia etmektedir. Hükümete göre dolayısıyla, başvurunun, önemli bir zararın olmaması nedeniyle, kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekmektedir.

9. Başvuran, bu itiraz hakkında yorum yapmamaktadır.

10. Mahkeme, önemli zarar kriteri hakkında içtihadında geliştirilen ilkeleri hatırlatmaktadır (*Korolev/Rusya*(k.k.), no. 25551/05, AİHM 2010 ve *Giusti/İtalya*, no.13175/03, §§ 24-36, 18 Ekim 2011).

11. Başvuranın önemli bir zarara maruz kalıp kalmadığını değerlendirme konusuyla ilgili olarak, Mahkeme başvuranın her gün bir örneğini aldığı söz konusu gazeteye abone olduğunu belirttiğini gözlemlemektedir. Cezaevi idaresi, bu gazetenin 4 Ekim 2019 tarihli baskısının cezaevinin güvenliğini tehlikeye atan nitelikte olduğu kanaatine vararak, başvurana bu tarihte gönderilen örneğe el koymuştur. Cezaevi idaresinin kararı dikkate alınarak, bu örneğin devlet yetkilileri ve kamu görevlilerine ilişkin siyasi içerikli yazılar içerdiği görülmektedir. Başvuran bu bağlamda, günlük gazetenin ilgili baskısının tam içeriğine erişiminin, özellikle kişisel durumda bilgi veya fikir alma hakkını kullanması çerçevesinde kendisi için önemli olup olmadığını ve neden önemli olduğunu belirtmemektedir. Ayrıca, başvuranın periyodik veya periyodik olmayan gazeteleri alma hakkına getirilen sistematik bir kısıtlama söz konusu değildir zira, aynı gazetenin diğer baskıları dâhil olmak üzere, ilgili, Hükümetin bu konuda başvuran tarafından hiçbir itiraz yapılmadığını belirttiği gibi, yararlanabilmiştir. Dolayısıyla, davanın koşulları çerçevesinde, söz konusu günlük gazetenin örneğine el konulmasının, başvuranın kişisel durumu üzerinde, iddia edilen ihlal nedeniyle, ciddi zarar ileri sürebileceği gibi sonuçlar doğurduğuna inanmak için hiçbir neden yoktur (bk. *mutatis mutandis* (bu davaya uygulanabildiği ölçüde), *Kaya ve Bal/Türkiye* (k.k.) [komite], no. 6992/18 6997/18 45197/18 ve 42468/19, § 28, 19 Ocak 2021).

12. Sözleşme ve Protokolleri tarafından güvence altına alınan insan haklarına saygının, başvurunun esasının incelenmesinin gerektirip gerektirmediği konusuyla ilgili olarak Mahkeme, daha önce *Mehmet Çiftçi/Türkiye* (no. 53208/19, 16 Kasım 2021) davasında cezaevi idaresi tarafından başvurana gazetelerin verilmesinin reddedilmesine ilişkin bir başvuruyu incelemiş, ilgili mevzuat ve ulusal mahkemelerin içtihadını

dikkate alarak, benzer davalarda değerlendirilmesi gereken ilkeleri ele almıştır. Dolayısıyla mevcut davanın esasının incelenmesi, bu konuya yeni bir unsur getirmeyecektir. Sonuç olarak, Sözleşme ve Protokolleri tarafından güvence altına alınan insan haklarına saygı, başvurunun esasının incelenmesini gerektirmemektedir.

13. Mahkeme, yukarıda belirtilenler ışığında, bu başvurunun, Sözleşme'ye Ek 14. ve 15 No.'lu Protokolleri tarafından düzeltildiği şekliyle, Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının (b) bendi uyarınca, önemli bir zararın olmaması nedeniyle, kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerektiğini değerlendirmektedir.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliğiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

İşbu karar, Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup 17 Mart 2022 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı
Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Egidijus Kūris
Başkan